

2014-18

100 jaar Grote Oorlog

**BELEVINGS-
CENTRUM '14-'18**

**FIETSEN
LANGS ONS
OORLOGSVERLEDEN**

**LEUVEN
EN AARSCHOT
BRANDEN**

GROTE in vlaams
brabant
ORLOG

WWW.VLAAMSBRABANT14-18.BE

De Grote Oorlog in Vlaams-Brabant

OP PAD DOOR ONS OORLOGSVERLEDEN

Op 4 augustus 1914 valt het Duitse leger ons land binnen. Tijdens de eerste weken van de oorlog wordt er zwaar gevochten in Vlaams-Brabant. Drie nieuwe fietsroutes nemen je mee op een tocht langs veldslagen, heldendaden maar ook gruwelverhalen.

Leuven en Aarschot branden

De zwartste bladzijden van de Eerste Wereldoorlog in Vlaams-Brabant worden geschreven in Leuven en Aarschot. De Duitsers vernielden systematisch het hele centrum van Leuven. In Aarschot gaan meer dan 300 huizen in de vlammen op. Ook elders in het Dijleland wordt er hevig gevochten.

DIJLELINIE FIETSRUTE | 91 KM (mogelijk in te korten). Volg de meanderende Dijle van Aarschot tot aan de rand van Leuven, door Rotselaar, Haacht, Boortmeerbeek, Kampenhout en Herent. Onderweg vertellen 29 infopanelen je over het gruwelijke maar ook boeiende oorlogsverleden.

Brabantse Kouters in niemandsland

De Brabantse Kouters liggen tijdens de eerste oorlogsweken in niemandsland. Een gespannen situatie. Af en toe breekt er geweld uit en huizen worden in de as gelegd. Een uitval van het Belgische leger uit Antwerpen eindigt met gevechten in Zemst, Grimbergen en Meise.

BRABANTSE KOUTERS FIETSRUTE | 31, 40, 45 KM Drie lussen op het Fietsnetwerk Vlaams-Brabant en een handige fietsbrochure doen de oorlogstijd in de Brabantse Kouters herleven. De fietslussen gaan door Londerzeel, Machelen, Meise, Merchtem, Opwijk, Vilvoorde en Zemst.

TIP

IN KONVOOI Download de Wereldoorlog I Autoroutes langs oorlogsmonumenten, gedenkplaten, musea, militaire kerkhoven en historische gebouwen in het Hageland en Dijleland.

Surf naar www.toerismehageland.be en www.toerismedijleland.be.

Gevechten aan de Gete

Al op 10 augustus, zes dagen nadat ze de grens hebben overgestoken, staan de Duitsers in het Hageland. Het Belgische leger is zich dan nog volop aan het groeperen in de fortengordel rond Antwerpen en er moet dus tijd gewonnen worden. De Gete vormt een natuurlijke verdedigingslinie om de opmars van de Duitsers te hinderen. Op 10, 12 en 18 augustus wordt er hevig gevochten in de buurt van Orsmaal-Gussenhoven, Halen en Tienen. Er vallen honderden doden, langs beide kanten. Maar het opzet lukt: de Duitsers lopen een week vertraging op en het Belgische leger kan zich helemaal terugtrekken tot in Antwerpen.

GETELINIE FIETSRUTE | 69 KM (mogelijk in te korten). De oorlogsgraven en gedenkmumenten zijn nog de enige getuigen van het oorlogsgeweld aan de Gete. De Getelinie Fietsroute toont je het prachtige Hageland en doet aan de hand van 25 infopanelen op je weg door Halen, Geetbets, Linter, Zoutleeuw en Tienen de oorlogsgeschiedenis uit de doeken.

"De Gete vormt een natuurlijke verdedigingslinie om de opmars van de Duitsers te hinderen."

Stappen langs de Grote Oorlog

Een stevige dagtocht of een meerdaagse oorlogsmars? De GR-route 'Door het Hageland en het Dijleland' (110km) is voer voor de langeafstandswandelaar. In de bijhorende wandelgids herbeleef je het geweld aan de oorlogslinies van Grimde en Sint-Margriete-Houtem, de strijd bij Orsmaal, de bloedige represailles in Aarschot, de Slag aan de Molen in Rotselaar en de Brand van Leuven. De route maakt deel uit van de themagids 'Langs sporen van de Grote Oorlog', een uitgave van de vzw Grote Routepaden.

www.groteroutepaden.be

OP OORLOGSMISSIE

BELEVINGSCENTRUM '14-'18

Vanuit het imposante ursulinenklooster van Tildonk coördineerde de Duitse generaal von Beseler de belegering van Antwerpen. Honderd jaar later is het een boeiend, stijlvol en leerrijk belevingscentrum waar je de oorlogsjaren in Vlaams-Brabant herbeleeft.

Hoe ging het leven er aan toe tijdens de Eerste Wereldoorlog? Waar werd er gevochten? Wat kregen ze op hun bord? Het Belevingscentrum '14-'18 geeft je een klare kijk aan de hand van foto's, oorlogsdagboeken, anekdotes en levensverhalen van toen. Alsof je er zelf bij was. Je krijgt ook het grotere plaatje te zien, de gevechten, de troepenbewegingen en de internationale context achter de oorlogsellende.

Verover zelf Vlaams-Brabant

Niet op een saai manier, maar interactief en heel leerrijk. Kom je in groep? Reserveer dan een gids die een rondleiding op maat verzorgt. Het onthaal is meteen ook een toeristisch infokantoor waar je volop inspiratie kan opdoen voor een verovering van Vlaams-Brabant. Snuister door gratis toeristische brochures, koop een fiets- of wandelkaart of een origineel streekproduct. Inspiratie opgedaan? Dan kan je meteen een fiets huren en de Dijlelinie Fietsroute volgen. Of volg de wandeling langs het oorlogsverleden van Tildonk.

Zware kost?

Toch wel zware kost, die Eerste Wereldoorlog. Laat het gerust even bezinken bij een lekker streekbier of een streekgerecht in brasserie Engelenburcht My Resto. Je hoeft er de deur niet voor uit, de gezellige brasserie is op de plek waar vroeger de missiezusters aten. De groentjes komen zoals toen recht uit de kloostertuin.

www.vlaamsbrabant14-18.be

GROTE in vlaams
brabant
DORLOG
BELEVINGSCENTRUM 14-18 TILDONK

Ruim en boeiend belevingscentrum

TIP

BOERDERIJBIER Wandel na je bezoek aan het Belevingscentrum '14-'18 naar brouwerij Hof ten Dormaal. Deze hoevebrouwerij midden in de velden van Tildonk ligt op amper twintig minuutjes wandelen. Elke zaterdag kan je van 14 tot 18 uur de bieren proeven in het charmante proefzaaltje van de hoeve.

www.hoftendormaal.be

Terras brasserie

Martelaarsteden Leuven en Aarschot

In de Martelaarsteden Leuven en Aarschot
beleef je deze zomer een aangrijpende
herdenking van de oorlogsgruwel die beide
steden hebben getekend.

VIRTUEEL HULPJE Plan je
bezoek aan de Martelaarsteden
met de gratis app. Te downloaden
in de App Store of Google Play.

TIP

ONDERWEG NAAR FLANDERS FIELDS

Levensgrote foto's in de straten tonen hoe de Duitse bezetter in Leuven een ravage aanrichtte. Ravage is ook de naam van de tentoonstelling in M - Museum Leuven, over kunst en cultuur in tijden van conflict, met een mix van schilderkunst, wandtapijtkunst, fotografie, video, grafiek en monumentale installaties. De toren van de universiteitsbibliotheek op het Ladeuzeplein kan je beklimmen. Op je weg naar boven herbeleef je de verwoesting en wederopbouw van de stad. Het hoogtepunt is een adembenemend uitzicht. Noteer ook 23 tot 27 augustus: elke dag klinkt er een herdenkingsconcert door Leuven.

Bloednacht

Het oorlogsdrama van Aarschot herleeft op 13, 14 en 15 augustus met de theater-
evocatie Bloednacht. En op 15 augustus

hangt er opnieuw een gloed over Aarschot, ditmaal van duizenden kaarsjes tijdens de Sint-Rochusverlichting in het teken van 100 jaar Grote Oorlog. Een dag later, op 16 augustus, verwarmt het meisjeskoor Scala de stad met een optreden op de Grote Markt, gevolgd door een indrukwekkend klank- en lichtspel.

Het volledige programma en praktische info:
www.martelaarsteden.be.

OP OORLOGSHERDENKING DOOR VLAAMS-BRABANT

Oorlogskamp

Parkeer je fiets aan een B&B en blijf een dagje langer om het oorlogsverleden van Vlaams-Brabant te ontrafelen. **Meer info op vlaamsbrabant14-18.be/logeren en www.martelaarsteden.be.**

Militaire begraafplaats Sint-Margriete-Houtem

Altijd iemands vader, altijd iemands kind.
Hier liggen 173 Belgische soldaten, de meesten sneuvelen op 18 augustus 1914 in de buurt van Grimde en Sint-Margriete-Houtem.

Necropolis

139 jonge militairen en één oude generaal in de bevreedende sfeer van een oud kerkje in Grimde.

Reizende tentoonstelling

De oorlogsverhalen en -beelden uit de Brabantse Kouters reizen door de streek. **Meer info op www.toenlevenoverlevenwas.be.**

Oorlogsverhalen

De 29 infoborden langs de Dijlelinie en de 25 borden langs de Getelinie doen de oorlogsgruwel herleven.

Twee publicaties

GROOTE OORLOG IN VLAAMS-BRABANT EN HET FIETSKAARTENPAKKET

De internationale context, de krijgsverrichtingen, de repressailles, het dagelijkse leven tijdens de oorlogsjaren en de herdenking en heropbouw nadien. Het komt allemaal aan bod in dit boek van auteurs Ruben Donvil en Herman Van de Vijver. Het boek is rijk geïllustreerd met sprekende foto's, spotprenten, krantenartikels, dagboeken en ander erfgoedmateriaal. De fietskaarten van de Getelinie, Dijlelinie en Brabantse Kouters vind je samen in een handig fietspakket. De kaarten zijn viertalig. www.vlaamsbrabant14-18.be

Unieke documentaire

OORLOGSVERSLAGGEVER RUDI VRANCKX COVERT DE BRAND VAN LEUVEN

In de reportage De Brand van Leuven vertelt oorlogsjournalist Rudi Vranckx wat de motieven van de Duitse soldaten waren voor deze vreselijke misdaad. De documentaire toont unieke beelden, soms spectaculair tot leven gewekt uit oud fotomateriaal. De dvd bevat naast de film, ook een selectie foto's uit het Stadsarchief van Leuven. Te koop in de reguliere DVD-winkels. www.debrandvanleuven.be

Voor nog meer WOI-beleving en -herdenking

WWW.VLAAMSBRABANT14-18.BE
WWW.MARTELAARSTEDEN.BE

Groene Gordel

Leuven

Hageland

PROVINCIE VLAAMS BRABANT

